

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii dla uczniów szkół podstawowych
województwa kujawsko-pomorskiego**

Etap rejonowy – data: 28. 11. 2019 r.

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu na **TEŚCIE** i **KARCIE ODPOWIEDZI** swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. **Nie wpisuj** swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 9 stron i zawiera 19 zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj w **KARCIE ODPOWIEDZI** długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Pracuj samodzielnie.
9. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
10. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **90 minut**.

ZADANIE I (0 – 5 p.) Uzupełnij poniższy tekst. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz brakujące słowa.

Władcy starożytnego Egiptu sprawowali władzę (1) Uważano ich za synów boga (2) Egipcjanie wierzyli w wielu bogów. Ich religia miała charakter (3) Bogowie mieli postać (4) – przedstawiano ich pod postacią ludzką z głowami zwierząt. Egipcjanie wierzyli w życie pozagrobowe. Władcą świata podziemnego był bóg (5)

ZADANIE II (0 – 7 p.) Do tabeli znajdującej się w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio wyrażenia z poniższej ramki.

* ostracyzm * patrycjusze * Senat * strateg * * konsul * trybun ludowy * Rada Pięciuset *
--

ZADANIE III (0 – 5 p.) Rozwiąż krzyżówkę znajdującą się w KARCIE ODPOWIEDZI.

1. Tytuł następcy Mahometa, świeckiego i religijnego przywódcy społeczności muzułmańskiej;
2. Ornament ze stylizowanych motywów roślinnych i geometrycznych o układzie symetrycznym.
3. Imię boga w religii islamskiej.
4. Święta księga wyznawców islamu.
5. Świątynia wyznawców islamu.

ZADANIE IV (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się pięć zdań dotyczących kultury średniowiecza. Oceń ich prawdziwość. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz słowo „prawda” lub słowo „fałsz”.

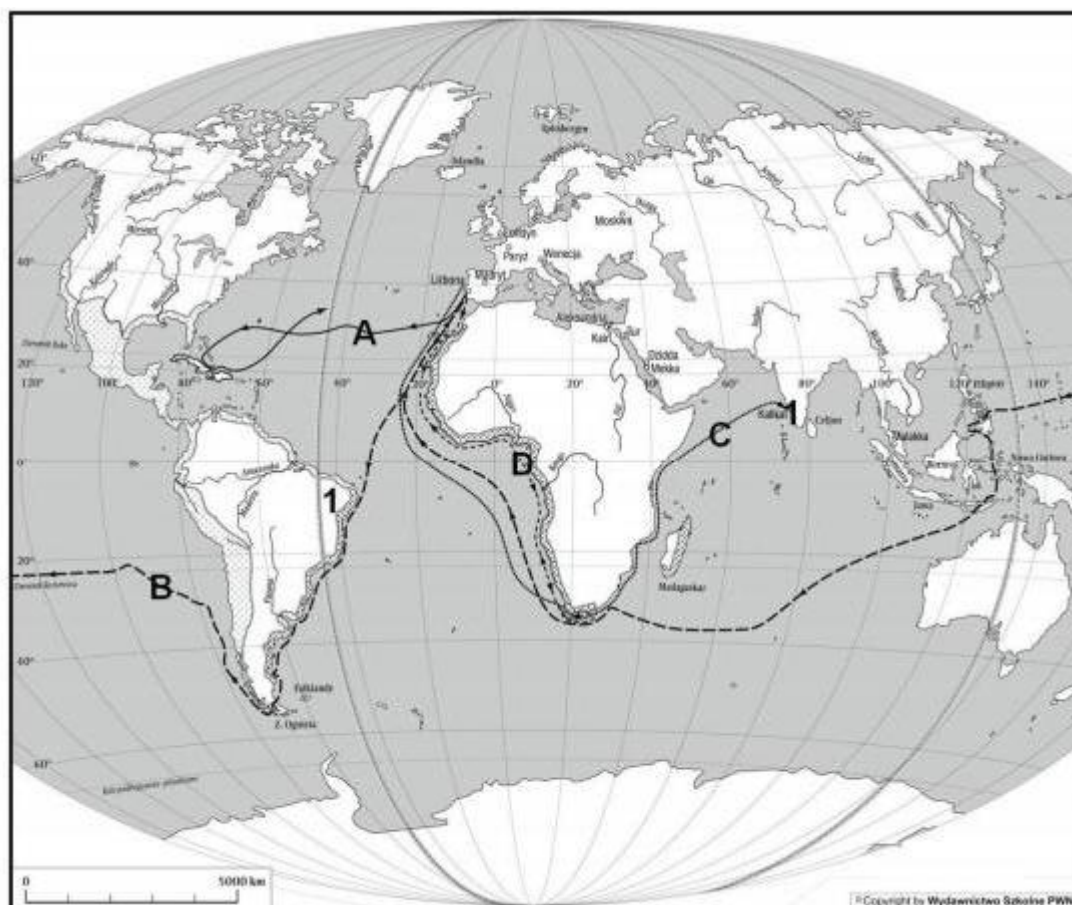
1. Pierwsze uniwersytety w Europie Zachodniej powstały w XIV wieku.
2. Siedem sztuk wyzwolonych składało się z dwóch stopni: trivium i quadrivium.
3. Pierwszym zakonem utworzonym w średniowieczu był zakon benedyktynów.
4. Stylem architektonicznym charakterystycznym dla średniowiecza był klasycyzm.
5. We Francji wędrownych poetów i muzyków nazywano trubadurami.

ZADANIE V (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się 5 pytań do których przygotowano po cztery odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawdziwa. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy odpowiednich cyfrach wpisz litery oznaczające prawidłową odpowiedź.

1. Kultura renesansu powstała pod koniec XIV wieku na terenie:
 - A. Włoch (Italii),
 - B. Niemiec,
 - C. Francji,
 - D. Anglii.
2. Nazwa „odrodzenie” oznacza, że w tym czasie artyści sięgali do elementów kultury:
 - A. średniowiecznej,
 - B. starożytnej,
 - C. bizantyjskiej,
 - D. arabskiej.

3. Humanistą w okresie renesansu był człowiek, który:
 - A. interesował się życiem człowieka i jego sprawami,
 - B. pomagał ludziom w trudnych chwilach,
 - C. zajmował się opisywaniem świata przyrody,
 - D. studiował teologię.
4. Erazm z Rotterdamu jest autorem dzieła:
 - A. „Umowa społeczna”,
 - B. „O duchu praw”,
 - C. „Pochwała głupoty”,
 - D. „Kodeks Atlantycki”.
5. Autorem obrazu „Mona Lisa” jest:
 - A. Michał Anioł,
 - B. Rafael Santi,
 - C. Donato Bramante,
 - D. Leonardo da Vinci.

ZADANIE VI (0 – 5 p.) Przeanalizuj poniższą mapę i korzystając z własnej wiedzy uzupełnij zdania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

Źródło: <http://pg-historia.idsl.pl/Ciekawostki.htm>

ZADANIE VII (0 – 6 p.) Poniżej znajdują się informacje dotyczące ważnych wydarzeń w nowożytnej historii świata i Europy. Z każdego przykładu wybierz wydarzenie pierwsze i ostatnie. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio litery.

1. WOJNA O NIEPODLEGŁOŚĆ USA – XVIII WIEK:

- A. „bostońskie picie herbaty”,
- B. ogłoszenie „Deklaracji niepodległości”,
- C. pokój paryski,
- D. bitwa pod Savannah.

2. REWOLUCJA FRANCUSKA – XVIII WIEK:

- A. śmierć Ludwika XVI,
- B. zdobycie Bastylii,
- C. dyktatura jakobinów,
- D. utworzenie Dyrektoriatu.

3. EPOKA NAPOLEOŃSKA – XIX WIEK:

- A. wyprawa na Rosję,
- B. bitwa pod Austerlitz,
- C. zesłanie Napoleona na Wyspę św. Heleny,
- D. bitwa pod Lipskiem.

ZADANIE VIII (0 – 5 p.) Przeczytaj uważnie fragment dzieła „O duchu praw” Karola Monteskiusza i odpowiedz na pytania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

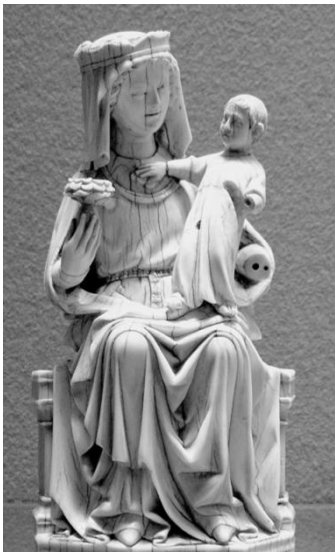
„W każdym państwie istnieją trzy rodzaje władzy: władza prawodawcza, władza wykonawcza rzeczy należących do praw narodu i władza wykonawcza rzeczy należących do prawa cywilnego. Mocą pierwszej władca albo prawodawca stanowi prawa na jakiś czas albo na zawsze i poprawia albo usuwa te, które istnieją. Mocą drugiej wydaje wojnę lub zawiera pokój, wysyła lub przyjmuje poselstwa, umacnia bezpieczeństwo, uprzedza najazdy. Mocą trzeciej karze zbrodnie lub sędzi spory poddanych. Tę ostatnią władzę można nazwać sądowną, drugą zaś po prostu władzą wykonawczą państwa (...)”

Źródło: „Wiedza o społeczeństwie – zakres podstawowy i rozszerzony. Materiały źródłowe dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum”, Wydawnictwo OPERON, Gdynia 2005, s.38.

ZADANIE IX (0 – 4 p.) Uzupełnij poniższy tekst wpisując w miejsca wykropkowane właściwe informacje. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz swoje odpowiedzi.

Wystąpienia rewolucyjne w Europie w latach 1848 – 49 nazywa się (1) Wśród wielu przyczyn wymienia się: głód, kryzys gospodarczy, żądania swobód obywatelskich, zniesienia absolutyzmu. Pierwszym państwem, w którym doszło do wystąpień ludności w lutym 1848 roku była (2) Walkę o niepodległość podjęli Węgrzy, którzy chcieli uwolnić się spod panowania (3) Hasła zjednoczenia kraju pojawiły się w czasie wystąpień rewolucyjnych w państwach niemieckich i we (4)

ZADANIE X (0 – 3 p.) Odpowiedz na pytania umieszczone przy ilustracjach. W KARCIE ODPOWIEDZI przy odpowiednich cyfrach wpisz właściwe litery.

1 Który obraz namalowany został w epoce renesansu?	
A	
http://www.magazynsztuki.pl/wp-content/uploads/2010/09/Pablo-Picasso-The-Old-Guitarist.jpg	
B	
https://pl.wikipedia.org/wiki/Madonna_ze_szczyg%C5%82em	
2 Którą budowlę wzniesiono w stylu barokowym?	
A	
https://www.historiasztuki.com.pl/ilustracje/ARCHITEKTURA/BAROK/BA-R-SiPeter-Maderno-1607.jpg	
B	
https://mn.pwn.pl/ency/jpg/583/2l/d20i0102.jpg	
3 Która rzeźba powstała w średniowieczu?	
A	
https://www.historiasztuki.com.pl/kodowane/005-00-05-HISTORIA-RZEZBY-RENMAN.php	
B	
https://www.historiasztuki.com.pl/kodowane/005-00-04-HISTORIA-RZEZBY-SRED.php	

ZADANIE XI (0 – 5 p.) Dokończ poniższe zdania w KARCIE ODPOWIEDZI wpisując przy odpowiednich cyfrach imiona postaci historycznych:

KTO BYŁ PIERWSZYM:

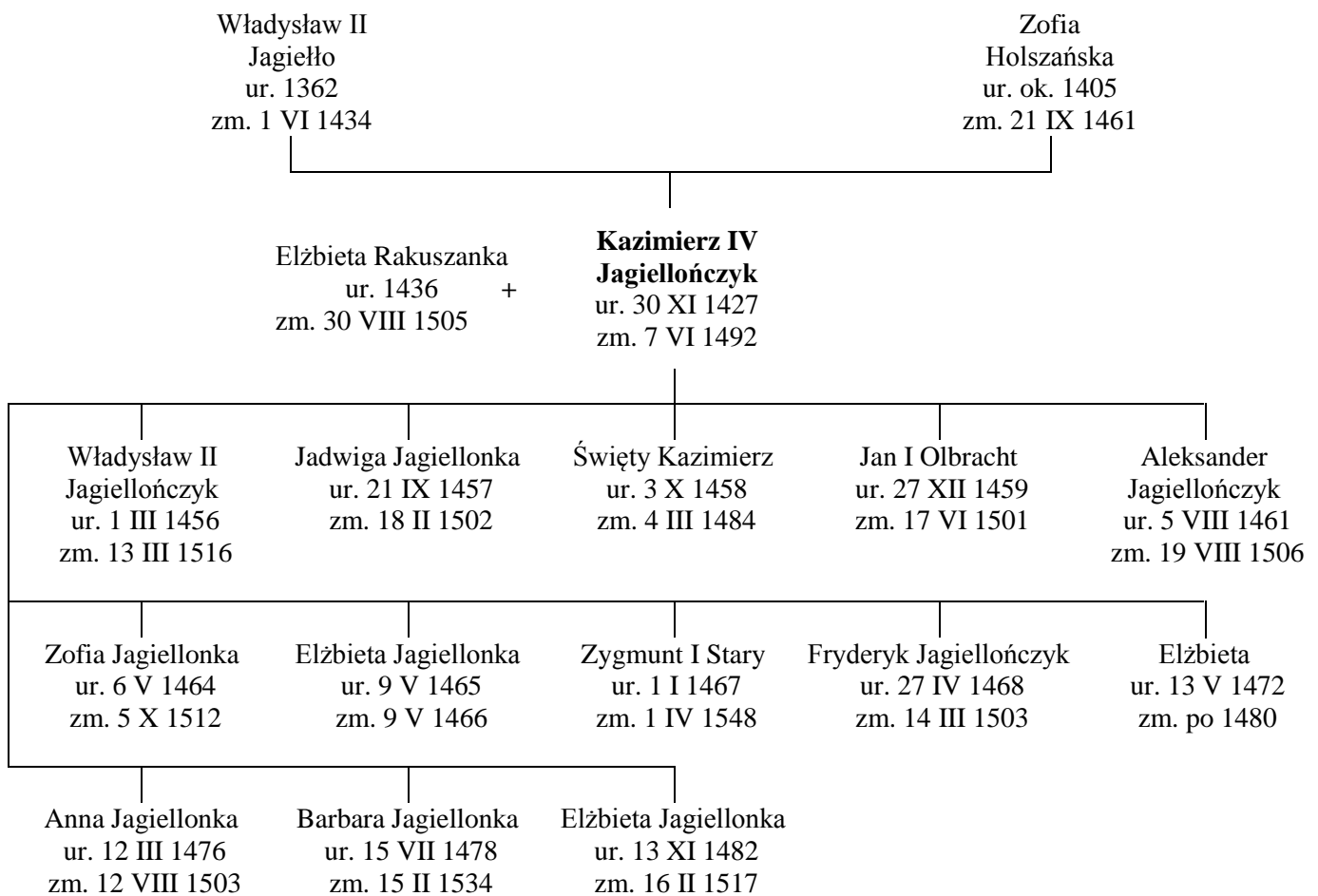
1. misyjnym biskupem na ziemiach polskich,
2. kronikarzem, który spisał najdawniejsze dzieje Polski,
3. historycznym władcą Polski,
4. królem Polski,
5. księciem senioralnym.

ZADANIE XII (0 – 8 p.) Przeczytaj poniższe informacje o duchownych, którzy żyli w czasach rządów dynastii Piastów. Następnie, korzystając z własnej wiedzy i informacji z tekstów uzupełnij tabelę znajdującą się w KARCIE ODPOWIEDZI.

1. (956 – 997), *czeski duchowny katolicki, biskup praski, benedyktyn, misjonarz, męczennik, święty Kościoła katolickiego, apostoł Prusów, patron Polski.*
2. (1030 – 1079), *polski duchowny, biskup krakowski, męczennik, święty Kościoła katolickiego oraz jeden z głównych patronów Polski.*

Źródło: <https://pl.wikipedia.org>

ZADANIE XIII (0 – 5 p.) Przeanalizuj fragment drzewa genealogicznego Jagiellonów i odpowiedz na pytania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

(Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Drzewo_genealogiczne_Jagiellon%C3%B3w)

ZADANIE XIV (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się ilustracja przedstawiająca obraz Jana Matejki „Potęga Rzeczypospolitej u zenitu”. Korzystając z własnej wiedzy uzupełnij zdania znajdujące się w KARCIE ODPOWIEDZI.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wolna_elekcja

ZADANIE XV (0 – 7 p.) Rozwiąż krzyżówkę, znajdującą się w KARCIE ODPOWIEDZI, wyjaśnij hasło.

1. (1560 – 1621) – uczestnik wojen ze Szwecją, Moskwą i Turcją; pokonał wojska szwedzkie w bitwie pod Kircholmem, na czele wojsk wiernych królowi pokonał rokoszan w bitwie pod Guzowem; dowodził wojskami polskimi w początkowej fazie obrony Chocimia.
2. (1547 – 1620) – uczestnik wypraw na Mołdawię i Wołoszczyznę, walk z Kozakami, Szwedami, zwyciężył przeważające liczebnie wojska moskiewskie pod Kłuszynem; poniósł porażkę w bitwie z Turkami pod Cecorą i zginął podczas odwrotu.
3. (1763-1813) – karierę wojskową rozpoczął w 1780 roku w armii austriackiej; w 1789 roku wstąpił do wojska polskiego, otrzymał stopień generała majora; brał udział w wojnie polsko-rosyjskiej 1792, dowodził wojskami w bitwie pod Zieleńcami; brał udział w powstaniu kościuszkowskim; po jego upadku na emigracji.
4. (1616 – 1667) – uczestnik wojen przeciw Kozakom; jeden z czołowych dowódców polskich w okresie potopu; stanął na czele rokoszu, który przerodził się w wojnę domową(1665 – 1666), mimo zwycięstwa nie miał dość sił, by zdetronizować króla; udał się na emigrację, gdzie zmarł.
5. (1599 – 1665) – słynny dowódca doby potopu, był jednym z niewielu, którzy nie przeszli na stronę Karola Gustawa; bronił przez miesiąc Krakowa przed Szwedami, a po poddaniu miasta wyszedł z niego bez składania broni i zorganizował dalsze działania przeciw najeźdźcy.
6. (1629 – 1696) – hetman polny koronny, po zwycięstwie nad wojskami tatarsko-kozackimi w bitwie pod Podhajcami mianowany hetmanem wielkim koronnym; pokonał Turków pod Chocimiem; jako król dowodził wojskami polskimi w bitwie pod Wiedniem (podaj imię).

ZADANIE XVI (0 – 5 p.) Poniżej umieszczono trzy ilustracje przedstawiające żołnierzy Rzeczypospolitej szlacheckiej. Przy odpowiednich literach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz nazwy formacji i uzupełnij zdania.

A	B	C
		
<p>https://pl.wikipedia.org</p>	<p>https://pl.pinterest.com/pin</p>	<p>https://pl.wikipedia.org</p>

ZADANIE XVII (0 – 7 p.) Uzupełnij diagram znajdujący się w KARCIE ODPOWIEDZI. Wpisz cyfry, którymi oznaczono wydarzenia wypisane poniżej tak, aby tworzyły ciąg chronologiczny.

1. powstanie kościuszkowskie;
2. konfederacja barska;
3. sejm grodzieński;
4. abdykacja Stanisława Augusta Poniatowskiego;
5. powstanie Szkoły Rycerskiej;
6. powstanie Komisji Edukacji Narodowej;
7. obrady Sejmu Wielkiego.

ZADANIE XVIII (0 – 5 p.) Przeczytaj tekst i przeanalizuj mapę umieszczoną poniżej. Następnie korzystając z informacji w nich zawartych i własnej wiedzy w KARCIE ODPOWIEDZI odpowiedz na pytania znajdujące się pod mapką.

Traktat zawarty między Francją i Rosją w Tylży.

Art. V

Prowincje, które w dniu 1 stycznia 1772 r. należały do dawnego Królestwa Polskiego, a które potem w różnych okresach przeszły pod panowanie pruskie, będą (...) we władaniu Jego Królewskiej Mości Króla Saskiego tytułem pełnej własności i suwerenności po nazwę Księstwa Warszawskiego i będą rządzone według konstytucji, które zabezpieczając wolność i przywileje ludów księstwa, dadzą się pogodzić ze spokojem państw sąsiednich.

Źródło: *Teksty źródłowe do nauki historii w szkole*, nr 26, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1960, s. 33.

Źródło: <http://wlpaczpolske.pl/index.php?etap=10&i=1315>

1. W którym roku został podpisany traktat w Tylży?
2. Z ziem którego zaboru miało zostać utworzone Księstwo Warszawskie?
3. Kto miał zostać władcą Księstwa Warszawskiego?
4. Którą literą zaznaczono na mapie ziemie, o których mowa w traktacie?
5. W którym roku, decyzją Kongresu Wiedeńskiego, Księstwo zostało zlikwidowane?

ZADANIE XIX (0 – 3 p.) Rozstrzygnij, prawdziwość poniższych zdań. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz słowo „prawda”, jeśli uważasz, że zdanie jest prawdziwe lub słowo „fałsz”, jeśli uważasz, że zdanie jest fałszywe.

1. Wielka Emigracja miała miejsce po powstaniu listopadowym.
2. Ostatnim polskim powstaniem narodowym w XIX wieku było powstanie krakowskie.
3. Romuald Traugutt był dyktatorem powstania styczniowego.